

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere legislativă are ca scop modificarea și completarea unor prevederi de la Titlul IV al Cărții I, referitor la conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților și funcțiilor publice, din Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*.

Considerăm că principalul defect al Titlului IV, privind conflictul de interese, din Legea nr. 161/2003 este faptul că **definiția conflictului de interese este incorectă și incompletă**, referindu-se doar la interesul personal de natură patrimonială (la foloasele materiale) și doar la interesul privat pentru sine, nu și pentru alte persoane fizice sau juridice, așa cum ar fi firesc.

Această definiție incorectă a conflictului de interese în textul Legii nr. 161/2003 a dus la o **extindere a incompatibilităților, astfel încât se barează intrarea în politică a tuturor oamenilor de afaceri**, chiar și a celor care nu au nici o legătură cu statul în afacerile respective. De aceea, propunerea noastră legislativă prevede ca **doar acei oameni de afaceri care beneficiază de avantaje, garanții, subvenții sau au în alt fel legătură cu statul** în afacerile lor să intre sub incidența acestei legi.

Astfel, o persoană care ocupă o demnitate sau o funcție publică, dar care este implicată în afaceri fără nici o legătură cu statul **se poate afla conjunctural** în situația de conflict de interese. Este deci o situație temporară, iar **soluția este declararea publică a situației de conflict de interese și retragerea de la discutarea și adoptarea unei soluții în cazul respectiv**, neparticiparea la vot. Prin definiția incorectă a conflictului de interese, Legea nr. 161/2003 transferă o astfel de situație temporară la incompatibilități, ceea ce duce la eliminarea tuturor oamenilor de afaceri din politică.

Modificările propuse de noi corectează această situație, deoarece considerăm că promovarea ideii de incompatibilitate între omul politic și omul de afaceri reprezintă o abordare demagogică și nocivă. Oamenii de afaceri nu înseamnă în mod implicit corupție, iar generalizările în acest sens sunt antidemocratice și antiliberale. Eliminarea oamenilor de afaceri din mediul politic va aduce prejudicii calității vieții politice și este o măsură periculoasă pentru că va genera o ruptură între mediul politic și cel

economic: persoane care nu au o experiență în mediul economic nu pot legifera corect acest domeniu.

Incompatibilitățile prevăzute în Legea nr.161/2003 interzic cumulul unor funcții, dar lasă complet descoperită situația în care sunt construite relații personale mult mai periculoase. Astfel, propunerea noastră legislativă conține prevederi privind unele aspecte sensibile, precum utilizarea unor informații confidențiale pentru câștiguri economice sau situația creată prin încadrarea în muncă a demnitarului sau funcționarului, după terminarea mandatului, precum și obligații și restricții pentru o perioadă de 5 ani după ieșirea din funcție a oficialului public.

De asemenea, considerăm că Titlului IV din Legea nr. 161/2003 **nu prevede un mecanism de control general aplicabil**, cu atribuții de verificare a declarațiilor de interese, dar și de soluționare a situațiilor de conflict de interese (de exemplu, Corpul de control al primului-ministru nu-l poate controla pe primul-ministru, fiind într-o situație tipică de dublu conflict de interese). De aceea, modificările propuse de noi prevăd **înființarea unei Comisii Centrale de Etică și a Comisiilor de Etică teritoriale**, cu atribuții în gestionarea, analizarea, evidența declarațiilor de interese și a celor de avere, soluționarea situațiilor privind conflictele de interese. **Aceste Comisii centralizează informațiile, coroborându-le cu cele din declarațiile de impozit pe venitul global și sesizează organele de urmărire penală în cazurile care presupun soluționarea prin intermediul justiției.**

O prevedere importantă este aceea că această Comisie Centrală de Etică va fi întotdeauna condusă de un președinte desemnat de partidul de opoziție cu cel mai bun rezultat în alegeri, astfel încât să nu poată fi subordonată politic „puterii” din acel moment. Comisia Centrală va înainta Parlamentului rapoarte semestriale, în baza informațiilor și rapoartelor primite de la Comisiile de Etică teritoriale.

De asemenea, propunem introducerea a două noi capitole: unul privind **obligațiile și restricțiile** cărora oficialii publici trebuie să se supună, astfel încât să se evite conflictul de interese și altul privind **sancțiunile**. Obligațiile respective sunt cuprinse și în legislațiile altor țări cu sistem de drept jurisprudențial (*Common Law*), cum ar fi: Franța, Canada, Statele Unite ale Americii etc.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmită prezenta propunere legislativă, pe care o supunem Parlamentului, spre adoptare.